

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

16:33 | 16:18 | 16:29 | 16:15 **הדלקת נרות**

17:34 | 17:30 | 17:32 | 17:31 **מוצאי שבת**

18:09 | 18:05 | 18:05 | 18:09 **רבינו תם**

משכיל לדוד

עיקר החיים הם חיי הנצח הרוחניים

"אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה".

(בראשית מ"ה ד')

כבר מגיל צעיר יצא יוסף הצדיק בעודו בן י"ז שנה אל ארץ מצרים המלאה בטומאת עבודה זרה ובכישופים, והוא לבדו בגפו ללא משפחה תומכת וללא אב ואם. ומדרך הטבע וההיגיון הפשוט היה עלול להיטמע בתוך טומאת מצרים ולהתרחק מיהדותו, ולשכוח את כל התורה אשר למד מאביו בצעירותו. אולם במסירות נפש עצומה שמר יוסף מכל משמר על קדושתו ועל טהרת נפשו, ועל אף היותו בארץ המלאה בזימה ותועבה נזהר מאוד שלא להתקרב אליהם ולא ללמוד ממעשיהם הרעים של המצריים.

יוסף היה קרוב אל ה' יתברך במשך כל זמן שהותו שם, וגם זכה לעמוד בגבורה בניסיון הקשה עם אשת פוטיפר, כי ידע יוסף שתורה ומצוות ויראת שמים אינם באים כלאחר יד ובהיסח הדעת, אלא רק מתוך מסירות נפש ודביקות במטרה - רק אז זוכה האדם לקניין רוחני של יראת שמים ולקדושה ולטהרת הנפש.

וזו הייתה כוונתו של יוסף שאמר "אני יוסף" הכוונה, אני ממשיך עלי את קשר חיותו של אבי בבחינת "אני יוסף העוד אבי חי". ולאחר מכן חוזר יוסף ואומר שוב לאחיו "אני יוסף אשר מכרתם אותי מצרימה" אני יוסף, שהייתי במחיצתו של אבא יעקב ולמדתי תורה מפיו וינקתי מקדושתו. וגם עתה בהיותי במצרים אני בדיוק אותו יוסף, אני יוסף קודם שמכרתם אותי, ואני יוסף לאחר מעשה המכירה. יוסף שכולו דבוק בה' יתברך ושכינתו הטהורה ניצבת לנגד עיניו. ובשמוע האחים כל זאת התפעלו מאוד מגודל מסירות נפשו של יוסף, שעל אף שעברו עליו כ"ב שנה והוא שקוע בתוככי ארץ מצרים, בכל זאת שמר על קדושתו ועל יהדותו, ודרך התורה והמצוות היא דרך חייו. לכן "לא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו" שפניו היו קדושות ומעידות על קדושת גופו הטהור.

מכאן נמצאנו למדים שלעולם לא יזכה האדם לדרגה רוחנית גבוהה אלא אם כן ימסור נפשו לדבר, כיוסף הצדיק אשר מסר נפשו כדי לשמור על צידקותו ולחם ביצרו בגבורה עלילית כדי לשמר את צביונו היהודי. לכן תורתנו נשתמרה בידו בשלמות גם לאחר כ"ב שנה שעזב את אביו והוא בארץ נכריה.

וכשפגש יוסף את אחיו וגילה להם "אני יוסף" מיד שאל אותם לאמור "העוד אבי חי". והקשה בספר "בית הלוי" מה פשר השאלה הזו, הרי כבר בפגישה הקודמת עם יוסף כשהביאו האחים לפניו את בנימין - שאלם יוסף לשלום אביהם הזקן, והם ענו לו "שלום לעבדך לאבינו עודנו חי" ויוסף ידע שמאז אותה פגישה האחים טרם היו שוב בבית, כי כבר בצאתם לדרך ביקש יוסף משליחו שיחזירם למצרים על גניבת הגביע, מדוע אם כן שואל אותם יוסף שוב "העוד אבי חי"?

ונראה לי לתרץ קושיא זו בסיעתא דשמיא, כי כידוע אדם אשר ייסורים סובבים אותו או שיש צער בליבו ועוגמת נפש, תורתו משתכחת ממנו ומעוצמת הצער והיגון. ואף

אם הוא תלמיד חכם, התורה אינה מתיישבת בליבו כדבעי כי הצער והמכאוב אינם נותנים לו מנוח ודעתו אינה מיושבת עליו, וראשו בל עימו להעמיק חקר בתורה הקדושה והוא חי בפזיזות הנפש.

וזה מה ששואל יוסף את אחיו "העוד אבי חי" כוונת יוסף לחיים הרוחניים של אביו יעקב, האם עדיין תורתו נשתמרה בשלמות על אף הצער שסבל במשך כ"ב שנה, כי באמת צערו של יעקב על אובדן בנו יוסף היה קשה מנשוא, וכמו שאמרו חז"ל (מדרש תנחומא) שבכל אותן שנים לא ישן יעקב אבינו על גבי מיטה, והיה יושב ומבכה על מר גורלו מידי יום ביומו, ופורך את ידיו ושואל "היכן בני יוסף". וטען יוסף לאחיו שייתכן ומעוצמת הצער העמוק שנשא יעקב בליבו, שמא שכח את תלמודו ומת מיתה רוחנית רח"ל. לכן שאל בחרדה "העוד אבי חי".

וכפי שדאג יוסף לרוחניות של אביו ולתורתו, כך גם יעקב אבינו דאג לתורתו של יוסף ולשלמותו הרוחנית. הוא חשש שמא איבד את הכל בתוככי מצרים, כי כשהודיעו לו לאמר (בראשית מ"ה כ"ו) "עוד יוסף חי" עדיין שמחתו של יעקב לא היתה מושלמת, כי חשש הוא שמא אומנם חי הוא וגופו קיים, אך מת מיתה רוחנית חלילה. אולם כשראה יעקב את העגלות אשר שלח יוסף ומסר לו סימן שבשעת פרידתם עסקו במצוות עגלה ערופה, רק אז "ותחי רוח יעקב אביהם". וכשהם נפגשים פנים אל פנים אומר יעקב ליוסף (שם מ"ו ל') "אמונתה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי" עכשיו יכול אני להיפטר מן העולם במנוחה ובנחת, כי ראיתי אותך חי חיים רוחניים ותמיד שמרת על קדושתך ולא שכחת את תורתך.

ולפי זה מתורצת קושיית בעל "הבית הלוי", שכאשר באו השבטים עם בנימין אחיהם, שאל אותם יוסף מהי סיבת איחורם האם אביהם עוד חי, או שמא נפטר בינתיים, והתכוון למיתה פיזית. וכאשר נתגלה אליהם ואמר להם "אני יוסף" התכוון לשאול האם מבחינה רוחנית אבי עוד חי שלא נשכח תלמודו עקב אבילותו עלי.

וכן נהגו כל גדולי ישראל על אף שהסבל והייסורים היו מנת חלקם, בכל זאת הם התגברו על כל ניסיונות החיים ולא שכחו את תורתם. כי ידעו שהתורה נקנית בייסורים. וזכרנו שפעם פגשתי בבית החולים את שני גדולי הדור הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, והגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל. ושניהם היו מאושפזים ואפופים בייסורים, ועל אף חוליים ראיתי אותם עוסקים בריחא דאורייתא בעוז ותעצומות, ומפלפלים ביניהם בדברי תורה כאילו הם בריאים לחלוטין. ודבר מפליא זה מהווה מוסר השכל לנו, לדעת כיצד קונים תורה ומהי הדרך להשיגה - אך ורק מתוך מסירות נפש, לא לייחס חשיבות לטרדות החיים ולא לתת שימת לב לכל מיני צער ומכאובים, אלא להשתדל להשקיע את כל מאויינו וחשקנו בתורה הקדושה. ואז מובטח שהתורה תישמר בתוכנו ולא תשכח מאיתנו

הילולא דצדיקיא

ט - רבי חזקיה הכהן רבין, הרב הראשי בבוכר

י - רבי מסעוד בן מסעוד אשרף, אב"ד תימן

יא - רבי שלמה איגר, מחבר גליון מהרש"א

יב - רבי אברהם חיון, מח"ס "תורת השלמים"

יג - רבי יצחק הוברמן, הצדיק מרעננה

יד - רבי רפאל מאיר פאניז'ל, מח"ס "לב מרפא"

טו - רבי חיים מרדכי רוזנבוים, מנדבורנא

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

הפנים שהלבינו את הסחורה

"ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים
עליו". (בראשית מה. א)

יוסף הצדיק עומד במצב רגיש מאין כמותו, כפי שכותב רש"י: "לא היה יכול לסבול שיהיו מצרים נצבים עליו ושומעין שאחיו מתביישין בהוודעו להם".

יתר על כן מובא במדרש: אמר רב שמואל בר נחמן, לסכנה גדולה ירד יוסף, שאם הרגוהו אחיו, אין בריה בעולם מכירו. ולמה אמר "הוציאו כל איש מעלי"? אלא כך אמר יוסף בלבנו: מוטב שאהרג ולא אבייש את אחי בפני המצרים...

גם כאשר אנו נצרכים להוכיח מאן דהוא, עלינו לעשות זאת ברגישות ובידיעה ברורה שלא נלבין את פניו ח"ו.

אצל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א נערך דין תורה מעניין; סוחר בדים ואחד מלקוחותיו באו להתדיין על עסקה גדולה של בדים יוקרתיים שהסתכמה בהון עתק.

אחר מספר ימים מביצוע העסקה, נוכח הלקוח שעל הברד ישנם כתמים לבנים, הסחורה אפוא פגומה לטענתו. להגנתו טען המוכר שהלובן נוצר כתוצאה מכיבוס שנעשה בבית הלקוח. ומכיון שברד זה אסור בכיבוס והלקוח היה מודע לכך, הרי בו האשמה. מנגד טען הקונה לעומתו כי הוא מוכן להישבע בספר תורה שלא כיבס את הברדים אפילו פעם אחת.

לכאורה במקרה כזה הדין פשוט: הלקוח מפסיד שהרי "המוציא מחברו עליו הראיה".

ואולם מכיון שהיה המדובר בסכום עצום, ובהפסד הכואב מאד ללקוח, ניסה הרב זילברשטיין להתקשר עם בית החרושת בחו"ל ולבקש מהם שיקבלו את הברד בחזרה.

אלא שכאן הוסיף הרב ואמר ללקוח נקודה למחשבה: "זה פשוט וברור שההפסד לא צריך להיות עליך; אלא שאדם שבאה עליו צרה כזאת חייב לערוך חשבון נפש ולחשוב על מה ולמה באה עליו הצרה הזו".

"ועל כן" - המשיך הרב - "הינך צריך לחשוב האם לא הלבנת פעם את פני חברך ברבים. אולי בשל כך גמלו לך בשמים באופן שהלבינו הבגדים ונגרם לך הפסד כה עצום".

ואכן הודה הלקוח וזיכר שיש לו מה לתקן בנושא זה...

המעגל שנסגר במטוס

שנה אחת בשהותי בניו יורק בימי החנוכה, התארחתי בבית מלון יחד עם מאות אנשים שבאו לטעום מהי שבת יהודית אמיתית.

בצאת השבת עליתי לחדרי ופניתי לעיסוקיי, ולאחר מכן עלה לחדרי אחד הנדיבים שהתארחו שם, כשבידו מעטפה ובה המחאה לטובת מוסדותינו הקדושים. לא היה ביכולתי באותה שעה לענות לו, ולכן העוזר שלי הי"ו פתח את הדלת, ואמר לו שאיני יכול לגשת אליו כעת.

אותו אדם התלבט האם למסור דרכו את המעטפה, כיון שביקש להעניק לי ישירות את התרומה ולהתברך בזכות אבותיי הקדושים זיע"א. ולאחר מכן כשנפניתי מעיסוקיי, סיפר לי העוזר הי"ו את הדברים. מיד פתחתי את המעטפה, והייתה בה המחאה מכובדת שניתנה על ידי תורם אלמוני שכאמור לא ידעתי מי הוא. ואז הבנתי באיזה ניסיון עמד אותו אדם, להעניק 'מתן בסתר' מבלי שידעו מי הוא.

חלפו מספר רגעים, ושוב מישוהו התדפק על דלתי, וביקש לראותני. כשדיברתי עימו הוא תינה בפניי את צערו עד כמה מצבו הכלכלי קשה, ועלה בדעתו לפנות לנדיבים שהיו שם, אלא שהוא התבייש לעשות זאת ולכן פנה אליי בבקשת עזרה. בנוסף, הוא נקב בסכום מדויק שהיה זקוק לו בדחיפות.

מיד הרהרתי במוחי: הרי הסכום שהוא דורש - תואם להפליא לסכום שנרשם בהמחאה שקיבלתי כעת...

ועוד חשבתי שמן השמים סובבו שלא אקבל את המעטפה ישירות לידי, אלא על ידי העוזר הי"ו. ובודאי שזהו אות וסימן משמים

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "ויהי דבר ה' ואתה בן אדם". (יחזקאל ל"ז)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על מלכות יהודה ויוסף שלעתיד לבוא הם יתאחדו וכתוב: "ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה ולבני ישראל חבריו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף וגו', והיו לאחדים בידך".

והוא מענין הפרשה, כשיהודה נלחם להצלת אחיו בנימין ולבסוף כל השבטים התאחדו עם יוסף הצדיק המושל בכל ארץ מצרים.

נצור לשונך

ראוי להשליכו לכלבים

תולה ארץ על בלימה

אסור לקבל לשון הרע מן התורה, בין בדברים שבין אדם למקום, או מהדברים שבין אדם לחברו. דהינו שלא נאמין בלבנו שהספור הוא אמת, כי על ידי זה יבוזה בעינינו, מי שנאמר עליו.

המקבל עובר בלא תעשה, שנאמר, "לא תשא שמע שוא". ואמרו חכמינו ז"ל במכילתא, שזו היא אזהרה למקבל לשון הרע. ואמרו חז"ל, שכל המקבל לשון הרע, ראוי להשליכו לכלבים, שנאמר "לא תשא שמע שוא" וסמך לה "לכלב תשליכון אותו". עוד אמרו, שגדול עונש המקבלו יותר מן האומר.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

כך בוחרים מקום מגורים

**"זאת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו
ארצה גשן".** (בראשית מ"ו כ"ח).

פירש רש"י מדרש אגדה להורות לפניו - לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה, עד כאן. דהיינו שכאשר יעקב ירד למצרים להשתכן שם בימי הרעב, ראשית כל תקע יתד איתן לעצמו והוא התורה הקדושה, ועל כן בנה בית מדרש שממנו תצא הוראה. וזה שונה מנהוג העולם. כי הרי בדרך כלל כשאדם תר ובוחר לעצמו מקום מגורים, הוא דואג לכל הדברים הגשמיים מסביב; הוא מבקש שיהא שם אוויר טוב, כיווני אור ושמשי, מקום נוח ויפה. ואילו כאן יעקב אבינו סבא קדישא, מלמדינו מהו המודד הנכון והאמיתי בבחירת מקום משכן לאדם וזה - תורה. לבחון האם יש שם מקום תורה, ישיבות קדושות ושכנים טובים לבל ילמד ממעשיהם הרעים.

לכן לא בחר יעקב לגור במצרים אלא במקום מרוחק מהם, בארץ גושן. וזה גם כן מדוקדק הפסוק "להורות לפניו". מהו לפניו? לדורות הבאים, שכל הדורות הבאים ילמדו לדעת על מה ליתן תשומת לב מרובה בבחירת דירה ומקום מגורים. וכיון שלא היו שם ישיבות ייסד יעקב תלמוד תורה עוד קודם בואו.

ויש להבין מדוע כתוב בפסוק שלח לפניו "אל יוסף"?

אלא יש לומר שיעקב אבינו נתן ליבו שמלבד שיימצא שם מקום תורה, הוא חשש שילמדו בניו מהשפעות מצרים רח"ל. כיוון שהייתה מצרים בבחינת מקום ערוות הארץ אשר הפריצות והזימה מילאוה בכל מקום, הוא דאג כיצד יתגורר שם, שמא הדבר ישפיע על בניו, שמא יתפתה זרעו אחר האווירה המופקרת השוררת שם. וכן אמרו חז"ל שכששמע יעקב על יוסף שהוא חי, היה מהרהר בליבו ואמר; אעזוב את ארץ אבותי ואת הארץ ששכינתו של הקב"ה שרויה בתוכה, ואלך לי אל ארץ טמאה, אל תוך ערלים שאין יראת שמים ביניהם. אמר לו הקב"ה; יעקב "אל תירא אנוכי ארד מצרימה".

הרי שזו הייתה עיקר דאגתו של יעקב, ולכן נאמר "אל יוסף" כי יוסף קידש באישיותו את מצרים, ושבר את הקליפה הטמאה. הוא הכין את הדרך בעצם צידקותו לבואם של אחיו ומשפחתם.

נמצינו למדים עד כמה מוטל על האדם לדאוג ראשית כל לרוחניותו, ובפרט במקום מגוריו כדי שהוא ומשפחתו יתחנכו במקומות טובים ללא השפעה שלילית מן הסביבה. ועד כמה גדולה מחויבותו של האדם לראות את עצמו כשליח בלבד בעולמו של הקב"ה, ואז יוכל להתגבר בנקל על הקשיים הסובבים אותו בעשיית המצוות.

וזהו פירוש הפסוק (תהילים ק"ד ד') "עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט" כי אם האדם הוא בבחינת משרת להקב"ה ומבטל רצונו מפני רצון ה', אזי אש התאוה הבווערת באדם תיעלם ממנו והוא יתגבר על קשייו וניסיונותיו. וזוהי הבחינה השלמה שאליה הגיע משה רבנו ע"ה, כמו שאומרים בתפילת השבת "ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו", שמשה שמח, כיוון שהגיע לדרגת עבדות לה' יתברך. והשגת בחינה זו היא על ידי שהרגיש את עצמו בבחינת שליחו של מקום, ללמד לבני ישראל תורה, ובעודו מתבונן על עצמו כעבד לה' יתברך המוכן ומזומן לקיים רצונו ככל אשר יושת עליו.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

הבטחה מפורשת כזו שניתן להצמיד לה את הכותרת 'סגולה לאריכות ימים' - מובאת בדברי חז"ל בגמרא מסכת ברכות (דף מז.), שם נאמר: "כל המאריך באמן מאריך לו ימיו ושנותיו".

בתלמוד ירושלמי (ברכות ח. ח) מובאת ברייתא זו בתוספת קטנה אך משמעותית:

"מאריך לו ימיו ושנותיו בטובה".

את משמעות המילה 'מאריך' ביחס לעניית אמן מסביר ה"אור זרוע" שיש לענותה במתינות יתירה, כדי שיעור אמירת המילים 'א-ל מלך נאמן' (שהרי המילה 'אמן' היא ראשי התיבות של מילים אלו) כדי שיוכל העונה לענותה כראוי ע"י שיכוין יותר בענייתה.

ומכל מקום כתבו רבותינו בעלי התוספות שאין להאריך בה יותר מדי, כדי שלא תקלקל האריכות את הגיית המילה כראוי.

את משמעות ההבטחה 'מאריך לו ימיו ושנותיו' מבאר רבינו יוסף חיים זיע"א בספרו 'בן יהודע', שיש כאן בעצם שתי ברכות, הראשונה 'מאריך לו ימיו', שכביכול כל יום ויום יהיה בשבילו יותר ארוך, שכן יספיק הוא להתעלות בו יותר מן הרגיל, השנייה 'מאריך לו שנותיו', שיזכה לחיות שנים רבות, וכפי שמוסיף הירושלמי 'בטובה'.

בסגנון שונה במקצת מבאר רבי יצחק אייזיק חבר בהגהותיו "שיתענג מידי יום מה שאחרים מתענגים ביומיים".

ומעניין לציין כאן לדבריו של הצדיק רבי יצחק אב מקרטניף זצ"ל, שהביא סמך להבטחת חז"ל 'מאריך לו ימיו ושנותיו', מדבריו של דוד המלך ע"ה בתהלים (קב. כד): "עינה בדרך כוחי קיצר ימי"; שעל ידי שהאדם מיטלטל בדרכים נאלץ הוא שלא להתפלל במנין וממילא יש בידו פחות אמנים שיעמדו לזכותו בעתיד לאריכות ימים. נמצא שאריכות הדרך היתה בשבילו לעינוי וגרמה לו לקיצור ימים (עלי ורדים ברכות ג).

ואכן, אף בדורנו ישנם אנשים שזכו לאריכות ימים שכזו. וכפי שהצביע תלמידו של ה'חפץ חיים', הצדיק רבי שלמה בלוך זצ"ל, על כמה מגדולי עולם שזכו לאריכות ימים שכזו, ביניהם מנה הוא את רבו של החפץ חיים הצדיק המכונה 'רבי נחומק' מהורודנה, אשר נוסף על עבודתו הרוחנית הרבה לעסוק כל ימיו בצדקה ובגמילות חסדים, ובערוב ימיו, כאשר כלו כוחותיו ושוב לא יכל לעסוק בעבודת הקודש כמימים ימימה, הוצרך לחלק את תפקידיו בעולם החסד לכמה וכמה אנשים.

על אדם כזה שהספיק לעשות בימיו מה שכמה וכמה אנשים לא הספיקו אחריו, ניתן בודאי לומר שזכה לאריכות ימים.

סיפר ר' יקותיאל יצחק בראך שבארה"ב היה חי יהודי יקר, חסיד סאטמר ושמו רבי חיים הערש גולדברג. יהודי זה רגיל היה לחזר באופן מיוחד אחר מצות עניית אמן, ותר אחר כל הזדמנות לענות עוד ועוד אמנים. כך ניתן היה לראותו בכל יום ויום נשאר בבית הכנסת שעות רבות עד שהסתיים המנין האחרון לתפילת שחרית, כדי שיוכל הוא לענות אמן אף אחריו. כמו כן היה תמיד מטה אוזן סביבו, ואם היה שומע ממרחק מישהו שעומד לברך, מיד היה רץ ונעמד סמוך לו כדי לענות אמן.

כאשר נפטר לבית עולמו, בגיל צ"א שנים, הכריז האדמו"ר רבי יואל מסאטמר זצ"ל בעל ה'ויאל משה' בהספדו: "דעו לכם כי ר' חיים הערש לא סתם האריך ימים, אלא זכה לכך משום שהקפיד על עניית אמן, כפי שאמרו חז"ל שכל המאריך באמן מאריך לו ימיו ושנותיו. לא לחינם, סיים ה'ויאל משה', וזה הוא להאריך ימים עד גיל צ"א בדיוק, כגמטריא של המילה אמן שבזכות הקפדתו בה זכה לאריכות ימים זו".

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

כבוד ועוז לצדיקים לעתיד לבוא ולעולם הבא. כיצד?

הקב"ה יושב בבית המדרש שלו וצדיקי עולם יושבין לפניו, לכל אחד ואחד נותנין לו מאור פנים בתורה שיש בו ומלאכי השרת עומדים סביב סביב לישראל ובוכין בלבבם.

אשריהן של ישראל שכל אותו הצער והעינוי והלחץ שהיה להם חלף והלך לו. עכשיו כל אותה גדולה להן, שנאמר: מלאכי צבאות ידודן ידודן וגו' (תהילים ס"ח. י"ג) אל תקרא ידודן ידודן, אלא ידודן ידודן. שהיו נושאים ונותנין עם משה אבי חכמה אבי נביאים שעלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמיים. לכך נאמר מלאכי צבאות וגו'.

וכי מה עניין זה לזה?

אלא, אמר שבביל תורה שעשו כל אותה טובה גדולה להן לפי שבעולם הזה היו כל אומות העולם מחרפים את ישראל ואומרין:

לישראל כסף וזהב - לנו כסף וזהב.

שדות וכרמים לנו - שדות וכרמים לישראל.

אכילה ושתיה לנו -

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הגאון המקובל רבי שלמה פינטו זיע"א, נשא לאשה את אחותו של האדמו"ר הצדיק רבי כליפא בן מלאך זצ"ל, מהעיר תאטוואן.

רבי כליפא בן מלאך זצ"ל, עסק למחייתו במסחר, ולאחר נישואיו של רבי שלמה פינטו זיע"א, השתתפו השניים בעסקי המסחר, ומני אז ואילך היתה פרנסתו של הגאון רבי שלמה מצויה לו בריוח, והוא יכול היה להקדיש את כל עיתותיו לתורה ולעבודת השם יתברך.

בשלב מסוים עקר רבי שלמה פינטו את דירתו ועבר בעקבות גיסו לגור בעיר אגאדיר ושם קבע את מושבו. ואולם, בעיר אגאדיר לא שפר עליו חלקו. אסון פקד את רבי שלמה; אשתו נפטרה בדמי ימיה, ובנים לא היו להם.

בשל כך, עזב רבי שלמה את אגאדיר ויצא לעיר מארקש. שם נשא לאשה בשנית את אחת ממשפחת בנבנישתי. לאחר מכן שוב חזר רבי שלמה לעיר אגאדיר, ושם בעזהושי"ת נתמלא הבית כולו אורה ושמחה, בדמות בנו הנולד לו, אשר נקרא שמו בישראל חיים, הוא הגאון המקובל הצדיק רבי חיים פינטו הגדול.

עשרה בנים היו לו להצדיק המקובל רבי שלמה פינטו זיע"א. בחורי ישיבה שלמדו והגו בתורת ה' יומם ולילה. מסופר שבאחד הלילות לאחר הלימוד בישיבה, הגיע הביתה בחור אחד מבניו של רבי שלמה ותלה את חליפתו בחדר הכניסה של הבית.

באותו רגע נכנס לביתם יהודי עני שהיה גר בשכונתם, שלא היה לו כלל במה לפרנס את בני ביתו ואף אוכל לא היה לו ליתן לילדיו. הוא נטל את החליפה של בן הרב מהמתלה, יצא מהבית והלך למכור את החליפה. בכסף שקיבל קנה מצרכי מזון לארוחת הערב למשפחתו.

והנה באמצע הלילה תקפו את העני כאבי בטן איומים, מבלי יכולת להרגע כלל, ואמצעי הרפואה שנטל כדי לשכך את כאביו - לא עזרו לו. שאלה אותו אשתו: "אלו חטאים עשית היום?" והבעל משיב כמי שנתפס בקלקלתו: "לקחתי את החליפה של בן הרב, מכרתי אותה לאיש פלוני, כדי שיהיה לי כסף להביא לכם אוכל לארוחת הערב".

עם אור ראשון של הבוקר, קמה האשה מיד, נטלה אחד מחפצי ביתה, ורצה בהילות אל אותו אדם, נתנה לו את החפץ ולקחה ממנו בחזרה את החליפה של בן הרב. באותו בוקר התעורר בנו של רבי שלמה והתכוון לתפילת שחרית. הוא ניגש אל המתלה, אך לתדהמתו לא מצא שם את החליפה. הוא ניגש לאביו ואמר לו: "אבא, החליפה שלי נעלמה, ואיך אוכל ללכת לבית הכנסת לתפילת שחרית?"

"מי שלקח את החליפה שלך הוא יחזיר לך אותה מיד". ענה לו אביו הצדיק.

בעוד הם מדברים נשמעות דפיקות בדלת. על הסף ניצבה אשתו של העני כשבידה החליפה ובקול תחנונים ביקשה מהרב: "כבוד הרב יודע שבעלי עני מרוד, והוא גנב את החליפה. עתה הוא שוכב בבית עם כאבי בטן, כמעט מת. בבקשה ממך, תתפלל בעדו כדי שיבריא".

או אז השיב לה הצדיק רבי שלמה ואמר: "לכי לביתך, כי בעלך כבר בריא".

האשה שבה לביתה, וראתה כי אכן בעלה הבריא מכאביו לאחר שהשיבה את הגזילה וביקשה את סליחת הצדיק. [ספר שבח חיים].

כשתים עשרה שנה לאחר הולדת בנו חיים, נסתלק אביו הצדיק רבי שלמה פינטו זיע"א לישיבה של מעלה. זכותו תגן עלינו, אמן.

הוא ששמחתו מרובה על ישראל לעולם. שכשם שישראל עושין את התורה בעולם הזה ושמחין בה, כך תורה שמחה בהן לעולם, שנאמר: אם הבנים שמחה. מכאן ולהלן עם בנו שמחתו.

דבר אחר: מקימי מעפר דל - לצדיקים לימות המשיח ולעולם הבא.

כיצד? אדם שעבר עבירות הרבה וקנסו עליו מיתה עד ארבעה דורות, שנאמר: "פוקד עון אבות" וגו', וחזר ועשה תשובה וקרא תורה נביאים וכתובים ושנה משנה מדרש הלכות ואגדות ושימש חכמים - אפילו נגזרו עליו מאה גזירות הקב"ה מעבירן הימנו, שנאמר: "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם" (הושע ח. י) אל תאמר כן, אלא הוא אומר גם כי ישנו בגוים.

תחית המתים להקב"ה בעולם הזה כדי לקדש שמו הגדול לימות המשיח, כדי ליתן שכר לאוהביו וליראיו לעולם הבא, שנאמר: "יחיו מתים" (ישעיה כ"ו. יט) - אלו מתי ארץ ישראל. "נבלתי יקומון" - אלו מתי בבל. מכאן אמר דוד מלך ישראל: יהי חלקי עם ממתין את עצמן על דברי תורה, שנאמר: "ממתים ידך ה'" וגו' (תהילים יז. יד).

הקיצו ורננו שוכני עפר - מכאן אמרו, כל הנעשה [שוכן] לעפר עפרו נוער, וכל הלא נעשה שוכן לעפר אין עפרו נוער, לכך נאמר: הקיצו ורננו שוכני עפר שכיני לא נאמר, אלא שוכני עפר - אלו בני אדם שהן משכינין את עצמן ואת בשרן על העפר כדי ללמוד תורה והקב"ה מביא עליהן טל אורות של אורה ומושיבן בן ברכיו ומגפפן ומחבקן ומנשקן ומביאין לחיי העולם הבא, שנאמר: "כי טל אורות טלך", ואומות העולם שהיו אומרים גיבורים אנחנו עושי מלחמה אנחנו, מי יכול לעמוד לפנינו, תעשה בהן נקמות גדולות כמה שאמרת להם לבניך וארץ רפאים תפיל לפני בניך.

אכילה ושתיה לישראל.

בגדים נאים לנו - בגדים נאים לישראל.

וכי מה שכר מוציאים על דברי תורה שכן מצטערין עליה?

לאחר שעה, כשיגיעו ימות המשיח ובטל מלאך המות מן העולם, יהיו כל אומות העולם אומרין אשרי העם הזה שעלה לו גורל לטובה, אשרי העם הזה שה' אלוקיו בחלקו, שנאמר: "בלע המות לנצח" וגו' (ישעיה כ"ה. ח), אלו דברים לימות המשיח אומות העולם צועקין מבחוץ על שלא שמעו לדברי תורה, ומלאכי שרת צועקין מבפנים על שלא זכו לכל אותה טובה וגדולה בישראל, שנאמר: "הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום" וגו'.

מקים מעפר דל לצדיקים לימות המשיח ולעולם הבא - כאי זה צד?

בני אדם שעברו עבירות הרבה ונקנס עליהן מיתה עד ארבעה דורות, שנאמר: פוקד עון אבות על בנים וגו' (שמות כ. ה) חזרו ועשו תשובה וקראו את המקרא ושנו את המשנה ומתו. מתוך אותו הצער אין לו נחמה להקב"ה עליהן אלא אם כן מעמידן על רגליהן מן העפר ומושיבן בין ברכיו מגפפן ומחבקן ומנשקן ומביאין לחיי העולם הבא, לכך נאמר: מקימי מעפר דל ומאשפות ירים אביון וגו' (תהילים קי"ג. ז): מושיבי עקרת הבית - זה בית המקדש שעמד הקב"ה בתוכו וברא את כל העולם כולו מסוף העולם ועד סופו, שנאמר: "ה' בחכמה יסד ארץ" וגו' (משלי ג. י"ט).

דבר אחר: מושיבי עקרת הבית - זה העולם הזה שעמד הקב"ה וברא את כל העולם כולו מסוף העולם ועד סופו, שנאמר: "ואנכי עשיתי ארץ ואדם עליה". (ישעיה מה. יב).

אם הבנים שמחה - ברוך המקום ברוך